

1. Aşağıdaki ifadelerin yanındaki boşluğa doğru ise "D" yanlış ise "Y" harfini yazınız.
(2X10=20puan)

- a) (.....) Yazının icadı ile İlkçağ sona ermiştir.
b) (.....) Orta Çağda Avrupa dünyasında bilim, altın çağını yaşamaktaydı.
c) (.....) Tımarlı Sipahiler toprağın sahibidir.
d) (.....) Anayasamıza göre herkesin bilim ve sanatı öğrenme ve yayma hakkı vardır.
e) (.....) Orta Çağ'da İslam dünyasında düşünce özgürlüğü olmadığı için bilimde Avrupa'nın gerisinde kalmıştır.
f) (.....) Günümüzdeki bilimsel birikimin oluşması uzun bir almıştır.
g) (.....) Yeşilay Osmanlı Devleti döneminde Hilal-i Ahmer adı ile faaliyet göstermiştir.
h) (.....) Vakıflar toplumda yardımlaşma ve dayanışma duygularını güçlendirir.
i) (.....) Lonca teşkilatının günümüzdeki karşılığı Esnaf ve Zanaatkarlar Odası'dır.
j) (.....) Saray içi mektep olarak ta adlandırılan ve yüksek memur yetiştiren okullara Enderun denilmekteydi.

2. Aşağıdaki boşluklara, verilen kelimelerden uygun olanı yazınız. (3X10=30puan)

İbn-i Sina	Gutenberg	Harezmi
Feodalite	Parşömen	James Watt
Çin	Tımar	İbn-i Haldun
Katip Çelebi	Beytül Hikme	Cezeri
Samarra	Farabi	Sümerler

- a) Hayvan dersinden yapılan kağıda .....adı verilir.
b) Robotlar üzerine araştırma yapan İslam alimi .....
c) Avrupalılar tarafından Avicenna olarak tanınan kişi .....
d) .....Ortaçağ'da toprak sahipliği üzerine dayalı bir yönetim sistemidir.
e) .....hareketli matbaayı icat etmiştir.
f) Kağıdı ilk kullanan uygarlık .....
g) .....Tarih felsefesinin kurucusu olarak kabul edilmiştir. En önemli eseri "Mukaddime"dir.
h) .....felsefe, mantık ve astronomi alanlarında çalışmalar yapmıştır. Muallim-i Sani (ikinci öğretmen) olarak ta bilinir.
i) ..... "Cihannüma" adlı eseri Türkçe yazılan ilk coğrafya kitabıdır.
j) Abbasi Halifesi Memun tarafından Bağdat'ta yaptırılan bilimler akademisi.....

1) Fatih Sultan Mehmet döneminde elçi olarak İstanbul'a gelen ve daha sonra Osmanlı medreselerinde eğitim veren ünlü Türk-İslam matematikçisi kimdir?

- A) İbn-i Sina
- B) Harezmi
- C) İbn-i Haldun
- D) Ali Kuşçu

2) Osmanlı toprak yönetiminde uygulanan tımar sisteminde tımarlı sipahiler, bölgelerinde huzur ve güvenliği sağlayarak jandarma görevini üstleniyorlardı. Böylece devlet otoritesi, ülkenin en uç noktalarına kadar ulaşıyordu.

Yukarıda verilen bilgide tımar sisteminin hangi alanda rol oynadığı belirtilmiştir?

- A) Ticari ilişkilerde
- B) Ülke yönetiminde
- C) Kültürel etkinliklerde
- D) Tarımsal faaliyetlerde

3) Çalışanların haklarını korumak amacıyla kurulan dayanışma örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vakıf
- B) Dernek
- C) Oda
- D) Sendika

4) Aşağıdakilerden hangisi, Tımar sisteminin yararları arasında gösterilemez?

- A) Taşrada güvenliğin sağlanması
- B) Üretimin, denetim altına alınması
- C) Hazineye yük olmadan donanımlı bir ordu oluşturulması
- D) Özel mülkiyetin gelişmesi

5) Osmanlı Devleti'nde köylünün toprağı iyi kullanmaması veya üç yıl arka arkaya boş bırakması halinde toprağı kullanma hakkı elinden alınır başkasına verilir.

Bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özel mülkiyet hakkını sınırlandırmak
- B) Kırsal kesimden göçü engellemek
- C) Toprak gelirlerini vergilendirmek
- D) Üretimde sürekliliğı sağlamak

6)

- 13.yüzyılda Anadolu'da kurulan esnaf ve zanaatkarlar birliđidir.
- Dini, ahlaki, sosyal ve ekonomik nitelikler taşıır.
- Meslek ahlakının geliştirilmesinde önemli bir yere sahiptir.

Verilen özellikler, aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Medrese
- B) Enderun
- C) Ahilik teşkilatı
- D) Divan-ı Hümayun

7) Osmanlı Devleti'nde zeki ve yetenekli çocuklar, Enderun adı verilen okulda iyi bir eğitim gördükten sonra devletin önemli hizmetlerine atanırlardı.

Bu uygulama, Osmanlı Devleti'nin Aşağıdakilerden hangisine verdiği önemi gösterir?

- A) Taht kavgalarının önlenmesine
- B) Ülke bütünlüğünün korunmasına
- C) Yönetici kadroların eğitilmesine
- D) Merkezi otoritenin sağlanmasına

8)

- Coğrafya ve astronomi ile de uğraşan Harezmi, en önemli çalışmalarını matematik alanında yaptı. Sıfırı matematiğe kazandırdı. Cebir ile ilgili kitabı tercüme edilerek 17.yüzyıla kadar Avrupa üniversitelerinde okutuldu.
- İbn-i Sina; tıp, felsefe ve diğer bilimlerdeki çalışmalarıyla tanınır. Özellikle tıp alanında yazmış olduğu "El Kanun-Fi't-Tıp" adlı eseri, Doğu ve Batı ülkelerinde uzun yıllar okutulmuştur.

Bu bilgilere göre; aşağıdaki yargılardan hangileri Harezmi ve İbn-i Sina'nın ortak özelliklerindedir?

- I. Aynı dönemde yaşamış olmaları
- II. Çalışmalarının evrensel nitelik taşımaları
- III. Benzer alanlarda eserler vermeleri
- IV. Çok yönlü çalışmalar yapmaları

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) III ve IV
- D) II ve IV

9)

İnsanlar tarih boyunca bilgiyi kaydetmek ve aktarmak için çok çeşitli araçlar kullanmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu araçlardan biri değildir?

A) Parşömenin icat edilmesi B) Kil tablet kullanılması

C) Papirüsün icat edilmesi D) Tekerleğin icadı

10) Mısırlılar;

- Resimli yazıyı kullanmışlardır.
- Nil nehrinin taşma zamanlarını hesaplamışlardır.
- Tıp ve eczacılık alanında gelişmişlerdir.

Verilen bilgilere göre Mısırlılar ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) Yazıyı kullanan ilk uygarlık olduğuna

B) Bilimde ilerlediklerine

C) Sağlık alanında çalışmalar yaptıklarına

D) İnsanlık tarihine katkılarının olduğuna

AD-SOYAD :

SINIF-NO :